

OVERDENKINGEN

Van Werkgroep Jeugd
Aan De gemeenteraden van Zuid-Holland Zuid
Datum 27 augustus 2020
Betreft Overdenkingen bij zienswijze SOJ-begrotingswijziging 2020

Contactpersoon

Arianne van Dijk

T 06-10115798**E** arianne.vandijk@jouwgemeente.nl

Aanleiding

Het algemeen bestuur van de Dienst Gezondheid & Jeugd heeft de tien gemeenteraden van Zuid-Holland Zuid per brief (dd 15 juli 2020) gevraagd een zienswijze in te dienen op de voorgenomen begrotingswijziging 2020 voor het onderdeel Serviceorganisatie Jeugd. De Werkgroep Jeugd biedt overdenkingen aan die de raden kunnen gebruiken bij het vaststellen van hun zienswijze.

Bedoeling Werkgroep Jeugd en overdenkingen

Het doel van de werkgroep is om de autonome positie van de lokale gemeenteraden te versterken op het gebied van jeugdhulp. Het middel dat de werkgroep inzet, zijn 'overdenkingen': een set aanbevelingen, suggesties, overwegingen etc. voor standpunten die raadsleden, fracties en/of gemeenteraden kunnen innemen. De lokale raden bepalen zelf of en hoe zij overdenkingen willen gebruiken. Voorbeeld: via een amendement of een toezegging van de wethouder kunnen raden overdenkingen opnemen in hun zienswijze.

Overdenkingen

1. REALISTISCH BEZUINIGEN

Dat de ingeboekte bezuiniging niet is gerealiseerd, is wat ons betreft geen verrassing. Het pad om voor het regionale jeugdhulpbudget uit te komen op het niveau van de rijksbijdrage, is ons inziens nooit uitgestippeld volgens inhoudelijke logica – maar volgens financiële logica. We onderschrijven het belang om te bezuinigen en binnen het afgesproken budget te blijven maar het moet wel inhoudelijk worden onderbouwd. Helaas is dit een voorbeeld geweest van niet-realistisch bezuinigen. Als raad benadrukken wij (opnieuw) het belang van een realistische begroting; een logisch geheel van doelen, interventies en beschikbare middelen. Zolang dit niet gebeurt, blijven jeugdprofessionals onterecht in een negatief daglicht staan.

2. UITBLIJVENDE BESLUITEN

De auditcommissie schrijft: "Geconstateerd moet worden dat wijze van besluitvorming rond de maatregelen uit de Omdenknottitie ertoe leidt dat de geraamde kostenreducties niet of later gerealiseerd worden." Welke acties heeft het Algemeen Bestuur (AB) ondernomen om besparingen te realiseren? In dit licht zien wij uit naar de reactie van het AB op de kernboodschap van het Aanjaagteam: *er wordt op veel manieren in de regio gewerkt aan de transformatie – en daar zitten hele mooie voorbeelden bij. Juist in deze bijzondere Corona-tijden*

Kenmerk**Datum** 27 augustus 2020

vinden doorbraken plaats. Maar het ontbreekt bij de uitvoering van de transformatie aan focus, prioritering en resultaatgerichtheid. En daardoor aan tempo. Om hierin verandering te brengen zijn een resultaatgerichte houding en meer strategische sturing nodig.

Aanvullend: in reactie op de Dordtse zienswijze op de concept-begroting 2021 schrijft het Dagelijks Bestuur (DB): "Wij hebben maatregelen met de grootste verwachte impact op de kostenontwikkeling uitgewerkt, maar uiteindelijk op verzoek van gemeenten niet doorgevoerd." Dit bevreemdt ons. Het DB legt de verantwoordelijkheid voor het uitblijven van maatregelen bij gemeenten. Maar is het AB niet verantwoordelijk voor besluitvorming over kostenbesparende maatregelen?

3. INZICHT IN ONTWIKKELING VAN DE KOSTEN

Ondanks vele rapportages blijft het vaak onduidelijk hoe het komt dat de vraag naar jeugdhulp stijgt. En hoe het komt dat de vraag naar de ene hulpvorm meer stijgt dan de andere. Als raad benadrukken wij (opnieuw) het belang van inzicht in de kostendrijvers om effectieve interventies te kunnen kiezen.

De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft onderzoek uitgevoerd tot op gezinsniveau, naar de ontwikkeling van de vraag naar jeugdhulp in de gemeente. Het onderzoek wees uit dat er sprake is van een substantiële mate van onder meer dubbele registraties over over-indicering. Hoeksche Waard gaat een vergelijkbaar onderzoek doen. Wij zouden dit onderzoek aanbevelen voor alle ZHZ-gemeenten.

4. IMPACT CORONA: OP DE BESTUURSRAPPORTAGE

De bestuursrapportage 2020 laat een beperkte stijging zien van de zorgvraag (3 procent) vergeleken met 2019. Een jaar eerder was deze stijging nog 15 procent. De bestuursrapportage toont vanaf maart 2020 ook een dalende zorgvraag, zo blijkt uit diverse grafieken. In de stukken staat op diverse plekken dat de gepresenteerde cijfers met grote onzekerheden zijn omgeven door de corona-uitbraak. En aanbieders komen in aanmerking voor omzetcompensatie voor maart t/m juni. Dit leidt bij ons tot enkele vragen:

- Hoe bruikbaar is deze bestuursrapportage om beleidskeuzes te maken?
- In hoeverre is de beperkte stijging van de zorgvraag toe te schrijven aan de corona-uitbraak, en in hoeverre aan ingezette kostenbesparingen?
- Hoe wil de SOJ omgaan met aanbieders die financiële compensatie ontvangen voor gemiste omzet, en op een later moment zorg declareren die na eerder uitstel alsnog is aangevraagd?

5. IMPACT CORONA: OP GEZINNEN

De corona-crisis kan zowel positieve als negatieve invloed hebben gehad op gezinnen. De vraag naar zorg is in elk geval sinds maart fors gedaald, zo blijkt uit de bestuursrapportage. Graag vragen we onderzoek naar de lessen die we kunnen trekken uit de corona-crisis. Ten positieve: heeft de periode met minder hulpverleners gezinnen de gewenste rust gegeven? Is zorg op afstand een kostenefficiënte werkwijze gebleken? Hebben problemen zich opgelost zonder hulpverlening? Aan de andere kant: is er zorg gemeden, hebben gezinnen wel de juiste zorg gehad? En kunnen we een 'boeggolf' van uitgestelde zorg verwachten? Wij verzoek u uw reactie op de punten 4 en 5 actief te delen met alle raden.

De raden worden geadviseerd hun wethouder Jeugd te laten terugkoppelen hoe het Algemeen Bestuur heeft besloten bij onderwerpen waar de raad een zienswijze op heeft ingediend.